

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Dato:

2010/16672 ART-FF-AK

20.12.2010

Arkivkode:

008/366.32/0

Høringsuttale om forskriftsutkast om kapasitetsøkning i lakse- og regnbueørretoppdrett i Finnmark og Troms

Vi viser til brev av 18.11.10, med høring om 5 prosent kapasitetsøkning for oppdrett av laksefisk i Troms og Finnmark. Direktoratet for naturforvaltning vil fraråde en økning av oppdrettsvirksomheten i de to nordligste fylkene nå.

Villfiskbestandene i området er ennå blant de mest livskraftige i landet og i hovedsak lite påvirket. Bestandene er et viktig grunnlag for blant annet sjøsamisk kultur. Til sammen medfører dette at bevaring av disse bestandene må tillegges særs stor vekt. Erfaringer fra andre deler av landet tilsier at økt oppdrettsvolum fører til økt negativ påvirkning, noe som vil redusere mulighetene for å bevare de ville bestandene og for å opprettholde en normal bærekraftig høsting.

Med dagens oppdrettsvolum og temperaturregime har problemene med lakselus og rømt fisk så langt vært mindre i deler av Troms og i Finnmark enn i resten av landet. Situasjonen med lakselus og rømt fisk er imidlertid også i nord ustabil og til dels allerede utilfredsstillende. Det er også fare for smitte av andre laksesykdommer fra oppdrettsvirksomhet til villfisk.

Lakselus

Lakselusnivået på vill laksefisk synes å ikke ha utgjort noen vesentlig tapsfaktor for vill laksefisk i Troms og Finnmark i 2010, så langt som overvåkingen har avdekket. Det er likevel grunn til å peke på at lusenivået allerede er forhøyet i forhold til naturlige nivå i de mest oppdrettsintensive områdene. I midten av juli 2010 var 84 % av sjørret og sjørøye i ytre del av Altafjorden infisert med 8 lus i snitt, og i begynnelsen av august hadde 10,5 % av fisken mer enn 0,1 lus pr gram fiskevekt, noe som regnes som grensen for vesentlige skader på fisken. Tallene er fra Havforskningsinstituttets rapport "Lakselusinfeksjonen på vill laksefisk langs Norskekysten 2010". I samme rapport er det også gitt følgende konklusjon:

"I Finnmark synes ikke lakselus for øyeblikket å representere en utfordring for vill laksefisk, men dette kan forandres dersom sjøtemperaturen stiger, oppdrettsintensiteten øker eller lusemidlene mister sin effektivitet."

Besøksadresse:

Tungasletta 2

Postadresse:

Postboks 5672 Sluppen
N-7485 Trondheim

Telefon:

73 58 05 00

Telefaks:

73 58 05 01

Videokonf:

73 90 51 40

Internett:

www.dirnat.no

E-post:

Postmottak@dirnat.no

Saksbehandler:

Atle Kambestad

Telefon:

Endringer i temperaturregime som følge av klimaendringer vil kunne føre til at lakselusoppblomstringen skjer tidligere enn hittil, og dermed bli mer synkront med utvandringen av laksesmolt.

DN mener derfor at det ikke er forsvarlig å øke produksjonskapasiteten i nord nå, spesielt på grunn av den store risiko som en uavklart resistenssituasjon gir.

Rømt laks

Innblanding av rømt laks i gytebestandene i Troms og Finnmark er ikke en fremtidig trussel. Modellberegninger i NINA-rapporten "Regionvis påvirkning av rømt oppdrettslaks på ville laksebestander i Norge" tyder på at de stedege laksebestandene allerede er påvirket. For laksebestandene i Troms tyder beregningene på at andelen gytefisk med villaksbakgrunn i 2009 allerede var nede i 75 – 90 %, og tilsvarende 90 – 95 % i Finnmark. Modellen predikerer at om dagens rømmingsnivå opprettholdes, vil andelen i 2050 være nede i 25 – 50 % i Troms, og 75 – 90 % i Finnmark. Enhver økning av oppdrettsvirksomheten i området før en har kontroll med dette problemet, øker risikoen for at innblandingshastigheten akselererer, og at muligheten for å sikre disse bestandene reduseres. En slik utvikling vil før eller siden føre til at de stedege laksebestandene byttes ut med en forvillet oppdrettslaks.

Forholdet til Naturmangfoldloven

Så langt vi kan se, er ikke forslaget til forskriftsvedtak vurdert i henhold til Naturmangfoldloven.

I følge Naturmangfoldlovens paragraf 7 skal §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og vurderingene etter §§ 8-12 skal fremgå av beslutningene. Ordlyden i § 7 omfatter myndighetsutøvelse både etter Naturmangfoldloven og etter andre lover som berører naturmangfoldet. Etter Naturmangfoldlovens § 8 skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om blant annet arters bestandssituasjon. Foreligger det en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningsvedtak, jmfør lovens § 9 om føre-var prinsippet.

Med bakgrunn i den kunnskapen man i dag har om situasjonen for villfisker og forventede effekter av de foreslåtte tiltakene, kan DN vanskelig se at et eventuelt vedtak i tråd med høringsforslaget er i samsvar med Naturmangfoldlovens bestemmelser.

Med hilsen

Direktoratet for naturforvaltning

Yngve Svarte
Direktør Artsforvaltningsavdelingen

Raoul Bierach

Kopi: Miljøverndepartementet
Sametinget